

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum III. Is qui.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

3. *Sepultura in loco quidem sacro, sed minus celebri, rationabiliter electa censetur.*

Notandum primum. Quotiescunque aliquis extra parochiam suam sepelitur in alia Ecclesia, portio Canonica dari debet Ecclesie parochiali; quod ad eodem verum esse tradit *Monachus hic & Francus n. 1.* ut si aliquis nullam sepulturam electam in sepulchro Majorum extra parochiam sepultus sit, parochiali Ecclesie portio debeatur, similiterque si in Ecclesia Cathedrali sepultus fuerit, teste *Abb. in c. cum super. n. 9. extra, hoc tit.* Ratio est, quae traditur in *c. 1. extra hoc tit. & Clement. 2. §. verum de sepulturis*, quod Clericis parochiae hac veluti merces debeatur à parochiano, post mortem ipsius: spectanda est tamen cuiusque diocesis consuetudo, quandoquidem portio canonica ex consuetudine regulatur.

2. Notandum secundum. Si quis duo habens domicilia, in quibus quasi aequaliter degere solitus est, moriatur, sepultura sibi electa in loco tertio, tunc parochiae domiciliorum inter se dividunt portionem canonicam.

3. Notandum tertium. Qui in duobus diversis locis domicilia habet, quasi aequaliter per diversa anni tempora commorari solitus, duas parochias habere censetur, ut proinde, in qua malit, Sacramenta percipere possit. Ita sumitur ex *hoc c. & L. cum qui 27. §. Celsus ff. ad municipalem & docui lib. 5. tra. 6. c. 10. n. 6.*

§.

Si quis.

Si aliquis postposita sua antiqua sepultura in alio sacro loco, quamvis minus religioso elegerit sepulturam, talis electio (quamvis de hoc iura videantur esse diversa) impugnari non debet.

Per locum minus religiosum intelligitur, qui sacer sit, & jus sepeliendi habeat, li-

cet minus frequenter in eo divina officia & publicae orationes peragantur. Receptioni hujus Capituli adversari videbatur *3. hoc tit.* sed quia iura cum iuribus conciliari debent, ideo explicata, ut ibi dicitur, electio sepulturae in loco minus religioso irrationabiliter facta sit, non esse attendendam electionem, sed pro irrita habendam.

CAPITULUM III.

Is qui.

PARAPHRASIS.

Si aliquis in civitate vel castro habens domicilium quandoque ad villam transierat recreationis causa, vel ut militia exerceat, accidat autem, ut non electam sepulturam moriatur, non in Ecclesia illa, sed in parochia, sive potius, in Ecclesia, ubi Majorum sepulchrum esse sepeliri debet, si absque periculo eo possit deportari.

SUMMARIUM.

1. *Habitatio sola sacri non facit aliquem incolam, sic nec parochianum.*
2. *Quamvis ob necessitatem, aut quod quasi domicilium habeat, non minus quam in loco, ubi moratur, sepeliri possit, si moriatur, sepeliri possit.*
3. *Ubi sepelenda sit mulier postquam viros, quos maritos habuit, mortuos, si nullam elegerit sepulturam?*

Notandum primum. Habitatio non facit aliquem incolam, eaque ratio parochianum, nisi adsit animus manendi. Ita hic & in *L. domicilium 20. ff. ad municipalem. Docui lib. 5. tra. 6. c. 10. n. 6.*

Corollarium. Si quis propter pestem, &c. è civitate sua se transferat ad pagum, nimo redeundi, postquam pestis cessavit, accidat verò, ut in pago moriatur, sepeliatur, portio Canonica debetur Ecclesie parochiali civitatis. Ita *Abb. in c. in villa extra hoc tit.*

Notar-

Licet.

PARAPHRASIS.

Pater liberos impuberes defunctos, qui in ea aetate sepulturam eligere non poterunt, sepelire potest in Ecclesia, in qua voluerit, si consuetudo regionis permittat; sin autem consuetudo id non ferat, cum majoribus suis, vel in parochiali Ecclesia sepeliendi sunt.

SUMMARIUM.

1. Spectato jure communi non potest pater filio impuberi eligere sepulturam, quamvis possit ei heredem instituire, nisi consuetudo loci aliud habeat.
2. Si pubes tamen sit filiusfamilias, liberè sibi eligit sepulturam, etiam sine patris consensu, quamvis sine hoc pro anima etiam sua disponere non possit, nisi de peculio castrensi, aut quasi castrensi.

Notandum. Spectato communi jure impuberes in sepulchro Majorum, vel in parochiali Ecclesia debent sepeliri, & non, ubi pater voluerit.

Quæres. Cur spectato communi jure pater filio heredem instituire, sive pro filio impubere testamentum facere possit, *L. 1. ff. de vulgari substitutione c. 1. de testamentis in 6.* non item sepulturam eidem eligere. Respondetur cum *Dominico hic*, quia jus sepulture spirituale est, jus autem testamenti temporale; majorem autem pater erga filium potestatem in temporalibus habet, quam in spiritualibus, sicuti dicitur *§. sequente*. Adde, quod per consuetudinem introduci possit, ut etiam mater, imò & propinqui filio impuberi eligant sepulturam, secundum *Dominicum & Francum hic*.

Notandum secundum. Filiusfamilias, si pubes sit, absque patris consensu liberè sibi eligit sepulturam; per ultimam tamen voluntatem disponere, aut relinquere etiam

X x 3

pro

2. Notandum secundum. Si aliquis alibi domicilium habens in alio loco ad tempus moretur negotij causâ, tunc propter necessitatem, quia ad suam parochiam commodè transferri non potest, in parochia ejus loci sepeliri potest: quod maxime verum est in studiosis, mechanicis, & famulis conductitijs, qui ob longioris habitationis propositum quasi domicilium habent, eaque ratione parochiam acquirunt, licet domicilium, aut parochiam suæ civitatis, aut ubi patres ipsorum habitant, non amittant. Quâ de re *Innoc. in c. omnis. n. 6. de penitentis. Abb. in c. 1. n. 4. c. in nostra. n. 11. extra hoc tit.*

3. Notandum tertium. Mulier non tantum vivente marito, sed etiam post mortem ejus retinet domicilium, & honorem mariti. Ita etiam habetur in *c. ex parte n.* ubi id docui de foro competente, & in *L. 3. C. de privilegijs scholarum lib. 12.* ubi *Gl. ait*, quod vidua fruatur privilegijs mariti. Excipe, nisi ad aliud matrimonium accesserit; tunc enim consequitur honorem, & domicilium posterioris mariti, argumento hujus textûs. Multoque magis si vidua impudicè vivat, perdit privilegia & honorem mariti *L. his solis 7. C. de revocandis donationibus.* & videri potest *Abb. in c. uxoratus n. 2. de conversione conjugatorum.*

4. Notandum quartum. Mulier non in sepulchro Majorum, sed mariti sepeliri debet, si non electâ sepulturâ decessit. Ratio dari debet, quia major est conjunctio uxoris cum marito, quam cum proprijs parentibus, juxta illud *Gen. 2.* relinquet homo patrem suum, & matrem, & adhærebit uxori suæ, & erunt duo in carne una. Adde cum *Franco*, si maritus ibi sepulturam deputarit, & uxor præmorta fuerit, eam in deputato sepulchro esse sepeliendam.

